

فهرست

پیش‌گفتار ۱

مقدمه

تاریخ، زبان‌شناسی و ایران ۵

۱. تاریخ و تاریخ‌نگاری ۵

۲. زبان‌شناسی و تاریخ زبان‌شناسی ۷

۳. ایران و ایرانی ۱۰

بخش اول

زبان‌ها و مطالعات زبانی در عصر باستان

فصل اول

آریایی‌ها و زبان‌های ایران در عصر باستان ۱۵

کوچ آریایی‌ها و آغاز شکل‌گیری ایران ۱۶

اقوام و زبان‌های باستانی در ایران زمین ۱۷

زبان‌های ایرانی در دوره میانه ۲۸

فصل دوم

تاریخچه خط و ایجاد نظام‌های نوشتاری ۳۴

خط تصویری و منشأ آن ۳۴

تبدیل خط تصویری به خط میخی ۳۸

خط‌های دوره میانه ۴۳

خط اوستایی یا دین دبیره و چگونگی تکوین آن ۴۷

۸۸	زبان‌شناسی و انگیزه‌های دینی
۸۹	مکاتب مهم زبان‌شناسی
۹۲	ویژگی‌های روش مطالعاتی مکتب بصره
۹۳	ویژگی‌های روش مطالعاتی مکتب کوفه
۹۳	جمع‌بندی و مقایسه روش‌شناسی دو مکتب بصره و کوفه

فصل هشتم

۹۷	مطالعات آوایی
۹۸	سیر تاریخی تحول نظام نوشتاری
۱۰۵	آواشناسی - واج‌شناسی از منظر دست‌نویسان
۱۲۱	آواشناسی و واج‌شناسی از منظر اهل تجوید و قاریان قرآن کریم
۱۲۸	آواشناسی مستقل

فصل نهم

۱۴۲	صرف و نحو
۱۴۲	منشأ علم نحو (دستور زبان) در سنت مطالعاتی ایرانی - اسلامی
۱۴۴	نظریه‌های دستور زبان و اندیشه‌های یونانی و سریانی
۱۴۶	تأثیر روش‌شناسی هندی بر دستور زبان عربی
۱۴۸	دو رویکرد در دست‌نویسی
۱۴۹	دست‌نویسان ایرانی

فصل دهم

۱۸۰	معنی‌شناسی و مطالعات منطقی
۱۸۱	رویکرد فلسفی و منطقی به معنا
۱۹۸	آراء معنی‌شناختی مفسران و ادیبان
۲۰۷	معنی‌شناسی دستوری

فصل یازدهم

۲۱۴	واژگان‌نگاری و فرهنگ‌نویسی
۲۱۴	واژگان‌نگاری و واژه‌نامه‌ها

فصل سوم

۴۹	واژگان‌نگاری و فرهنگ‌نویسی در عصر باستان
۵۰	فرهنگ‌نگاری ایرانی میانه
۵۰	فرهنگ‌های ایرانی میانه شرقی
۵۲	فرهنگ‌های ایرانی میانه غربی

فصل چهارم

۵۷	ترجمه و تفسیرنویسی
۵۷	آثار پارتی (پهلوی اشکانی)
۵۸	آثار فارسی میانه (پهلوی ساسانی)
۵۹	مترجمان مانوی
۶۰	ترجمه و تفسیر اوستا

بخش دوم

ظهور اسلام و تعامل ایرانیان و مسلمانان

فصل پنجم

۶۷	دوران انتقال از عصر باستان به عصر اسلامی
۶۷	وضعیت سیاسی، اجتماعی و دینی ایران در عصر بعثت
۶۸	ظهور و ورود اسلام به ایران

فصل ششم

۷۱	خدمات متقابل اسلام و ایران
۷۲	مواهبی که اسلام به ایرانیان هدیه کرد
۷۳	خدمات ایرانیان به تمدن اسلامی
۷۷	فراز و نشیب زبان فارسی و عربی از ورود اسلام تا قرن چهارم

بخش سوم

زبان‌شناسی ایران پس از ظهور اسلام

فصل هفتم

۸۷	مکاتب زبان‌شناسی در دوره اسلامی

هشت زبان‌شناسی ایرانی

۲۱۶		واژه‌نامه‌های عربی و انواع آن
۲۳۰		واژه‌نامه‌های فارسی
۲۴۸		کاستی‌ها و مزیت‌ها
۲۴۹		فهرست منابع
۲۶۱		نمایه